

Univerzita Karlova v Praze

Právnická fakulta

Knihovna

Zpráva o činnosti za rok 2013

Praha, březen 2014

Podklady zpracovali:

*PhDr.S.Čumpl, Mgr.E.Deverová, D.Hadrabová, K.Hajduková, PhDr.K.Hartmanová, E.Charvátová,
PhDr.J.Mouchová, L.Spurná, Z.Šimůnková, Mgr.D.Vykoukalová*

Text a redakce: PhDr. Jana Mouchová

Knihovna právnické fakulty se v roce 2013 věnovala svým hlavním úkolům, to znamená podpoře výuky i vědecké činnosti na fakultě. Zvláštní pozornost byla věnována rozvoji nových služeb a zlepšení komunikace s uživateli.

1. Knihovní a informační fondy, jejich organizace a ochrana

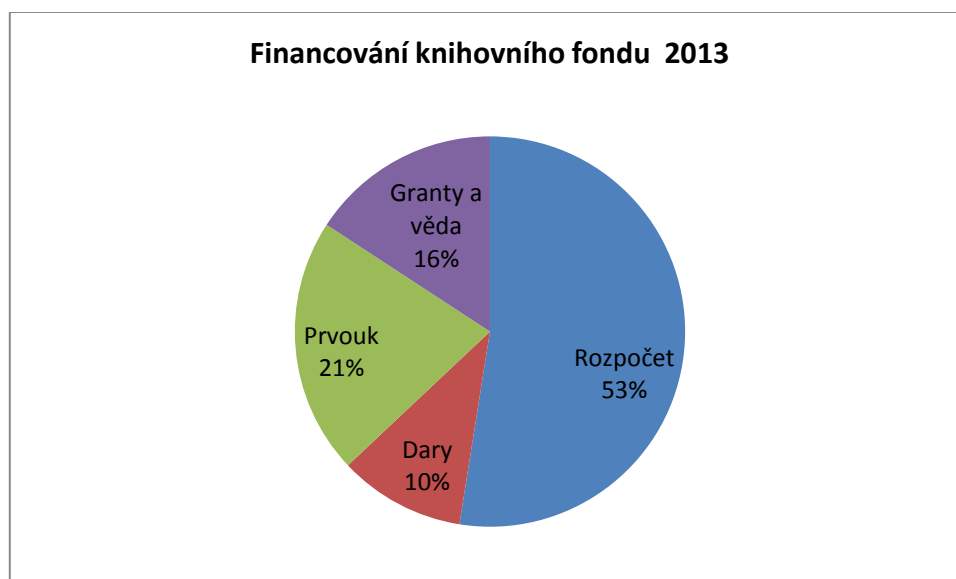
Knihovní fond obsahoval k 31.12.2013 165.755 evidovaných knihovních jednotek. Roční přírůstek byl 3.799 jednotek, z toho 2.850 knih, 732 vysokoškolských kvalifikačních prací a 217 vázaných časopisů. Předmětem akvizice je domácí oborová literatury v úplnosti, zahraniční odborná literatura se zpravidla objednává dle požadavků učitelů, či řešitelů grantů. Návrhy mohou ovšem podávat i studenti a ostatní uživatelé knihovny prostřednictvím e-mailu, nebo webového formuláře. Vyhovuje-li návrh zaměření knihovny a splňuje-li předpoklad užitečnosti i pro další uživatele, je akceptován.

Kromě tradičních dokumentů knihovna samostatně nakupovala nebo přispívala na nákup osmi specializovaných elektronických informačních zdrojů:

Max Planck Institut Encyclopaedia of Public International Law, Hein Online, Westlaw International, Kluwer Journals Online, Beck Online (CZ), Beck Online (DE), Ebrary, Elektronische Zeitschriften Bibliothek.

Vedle uvedených titulů knihovna umožňovala ze své webové stránky bezplatný přístup do dalších celouniverzitně dostupných databází .

Financování knihovního fondu bylo opět vícezdrojové. Podíl finančních prostředků z rozpočtu fakulty se oproti roku 2012 snížil o 10%, zatímco podíl programů PRVOUK na nákupu knihovního fondu se o 10% zvýšil. Příspěvky z ostatních grantů a z darů zůstaly procentuálně na úrovni předchozího roku. V roce 2013 se knihovna PF UK připojila ke konsorciu ELIZA (LR 1307), čímž fakulta v letech 2013 – 2017 ušetří část financí za nákup databází BeckOnline a Kluwer Law Journals. Šetření fakultního rozpočtu umožnilo pro první polovinu roku 2014 zakoupit čtyři přístupy do nového elektronického zdroje nazvaného „Levná knihovna“.

Knihovní fond byl spravován dle zákona č.257/2001 Sb. (knihovní zákon) a prováděcí vyhlášky MK č.88/2002 Sb. Všechny nové přírůstky byly řádně zaevidovány v přírůstkovém seznamu a v příslušných databázích. Do systému bylo vloženo 2.907 záznamů knih, nebo jejich částí a 2.377 záznamů časopiseckých článků. Byl navázán kontakt s pracovní skupinou koordinující zpracování české analytické bibliografie a zahájeny opravy záznamů, aby bylo možné připojit se k projektu. Ve spolupráci s ekonomickým oddělením byla věnována mimořádná pozornost řádné evidenci knih zakoupených z jednotlivých grantových projektů a programů PRVOUK.

Ve dnech 1. – 23.8.2013 byla provedena revize knihovních jednotek umístěných ve volném výběru ve studovnách. Zkontrolováno bylo celkem 59.126 knihovních jednotek. Zjištěné ztráty činí 48 svazků, což je 0,08 %. V průběhu celého roku bylo věnováno hodně času a sil dokončení generální revize knihovního fondu. Ta byla zahájena po povodních v roce 2002, kdy bylo zničeno velké množství knih uskladněných ve druhém suterénu. Cílem generální revize bylo zjistit skutečný současný stav knihovního fondu a přesný počet zničených knihovních jednotek. Generální revize byla ukončena ke dni 31.12.2013 s následujícím výsledkem:

Celkový počet zaevidovaných knihovních jednotek od r.1946 do 31.12.2013	393 004 sv.
Celkový počet odepsaných knihovních jednotek od r.1946 do 31.12.2013	70 506 sv.
Počet svazků zničených povodní v roce 2002	156 743 sv.
Stav knihovního fondu k 31.12.2013	165 755 sv.

2. Služby

I v roce 2013 byly výstupem veškeré činnosti knihovny služby uživatelům. Knihovna byla otevřena 264 dnů v obvyklých hodinách, tzn. v pondělí až pátek od 9:00 do 20:00 hodin, ve zkušebním období se osvědčila prodloužená otevírací doba do 21:00 hodin. V sobotu bylo otevřeno od 9:00 do 16:00 hodin.

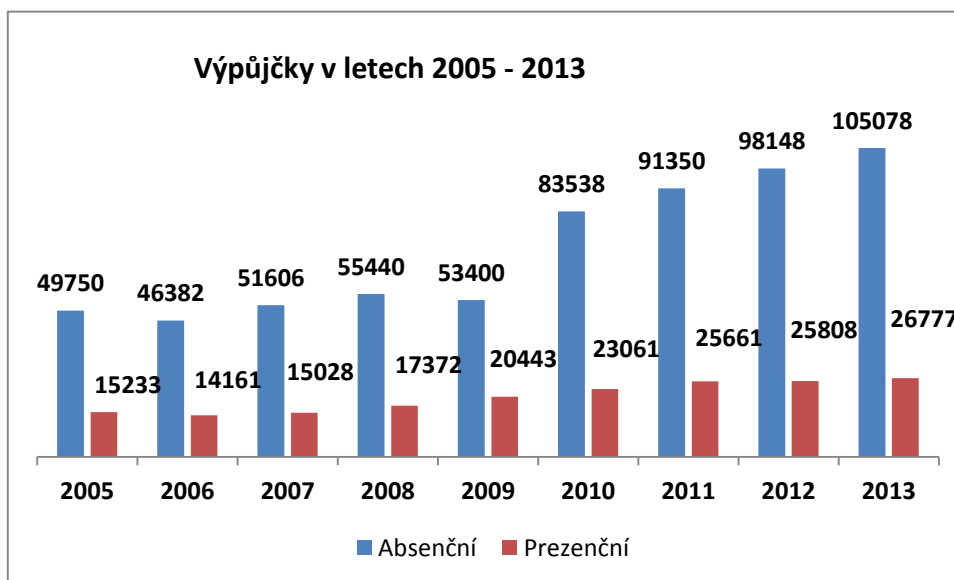
Kromě tradičních služeb, jakými jsou výpůjčky, meziknihovní výpůjční služba, referenční a reprografické služby, byly v rostoucí míře nabízeny služby elektronické se vzdáleným přístupem. Tento typ služeb je uživateli stále více vyžadován.

Počet uživatelů knihovny zůstává dlouhodobě na přibližně stejné úrovni. Z hlediska složení jednotlivých kategorií opět posílila skupina uživatelů z řad veřejnosti.

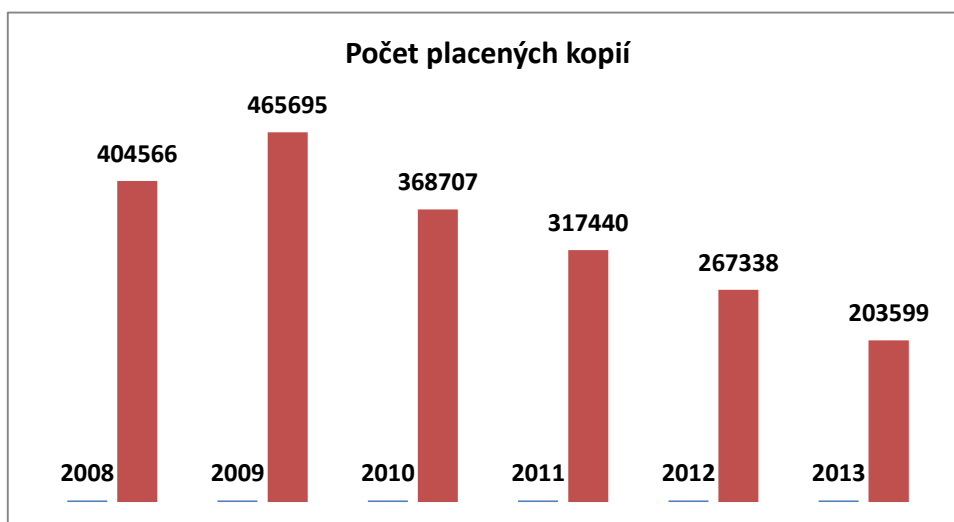
Uživatelé	2010	2011	2012	2013
Studenti a doktorandi UK	5.866	5.719	5.918	5.450
Zaměstnanci PF UK	339	331	295	263
Veřejnost	604	788	663	814
Celkem	6.809	6.838	6.876	6.527

O služby knihovny projeví zájem i zahraniční studenti, či badatelé, kteří je využili v rámci svého studijního pobytu. Jednalo se především o návštěvníky ze Slovenska, Rakouska, Německa a Polska.

Základní službou zůstávají výpůjčky, a to především výpůjčky studijní literatury. Zájem o absenční i prezenční výpůjčky stále stoupá.

Naopak službou, která zaznamenává dlouhodobý pokles je tisk a kopírování. Jde zřejmě o důsledek toho, že studenti mají v této oblasti i jiné možnosti, např. fakultní tiskové centrum nebo samoobslužný skener e-Scan Agate.

Jak již bylo uvedeno výše, uživatelé mají stále větší zájem o tzv. vzdálené služby. V rámci tzv. online služeb se nabízí možnost vstupovat do integrovaného knihovního systému bez nutnosti dostavit se do knihovny. Systém umožňuje kromě vyhledávání v katalogu spravovat vzdáleně svůj uživatelský účet (rezervace, prolongace výpůjček) a automaticky obesílá uživatele informačními e-maily (upozornění na vypršení výpůjční lhůty, upomínky). Kromě

toho je pro komunikaci se čtenáři zřízena adresa knihovna@prf.cuni.cz, na kterou denně přijde 5-10 dotazů, připomínek a žádostí.

	2009	2010	2011	2012	2013
Vstup do katalogu – v knihovně	13.873	8.712	13.139	15.148	14.511
Vstup do katalogu – z domova	420.256	512.484	503.348	520.645	536.971
Vstup do výpůjček – v knihovně	499	304	737	1.295	1.174
Vstup do výpůjček – z domova	125.220	154.864	173.860	180.661	180.759

Pro přímý přístup k informacím jsou oblíbené vzdálené přístupy do elektronických informačních zdrojů. V roce 2013 se jednalo o 5.162 návštěv, přičemž největší počet byl dosažen u následujících databází: Hein Online (2.576), Westlaw International (528), Proquest (287), EBSCO host (246), Kluwer Law Journals (167), Oxford Journals (160), JStore (110), Max Planck Encyclopaedia of Public International Law (108).

Celkem knihovna nabízí 72 titulů EIZ, z toho je 33 společenskovedních, včetně právních oborů. Největší zájem je logicky o oborové databáze Hein Online (37.959 vstupů), BeckOnline-CZ (7.234 vstupů) a Westlaw International (4.095 vstupů).

Mezi tzv. další služby patří zpracování rešerší na objednávku. Celkem bylo v roce 2013 vypracováno 20 rešerší, z toho pouze 5 bylo zadáno studenty a zaměstnanci Právnické fakulty, 15 rešerší bylo zpracováno pro studenty jiných vysokých škol, tedy uživatele z řad veřejnosti.

Ke stému výročí narození prof. JUDr. Viktora Knappa byla zpracována jeho personální bibliografie.

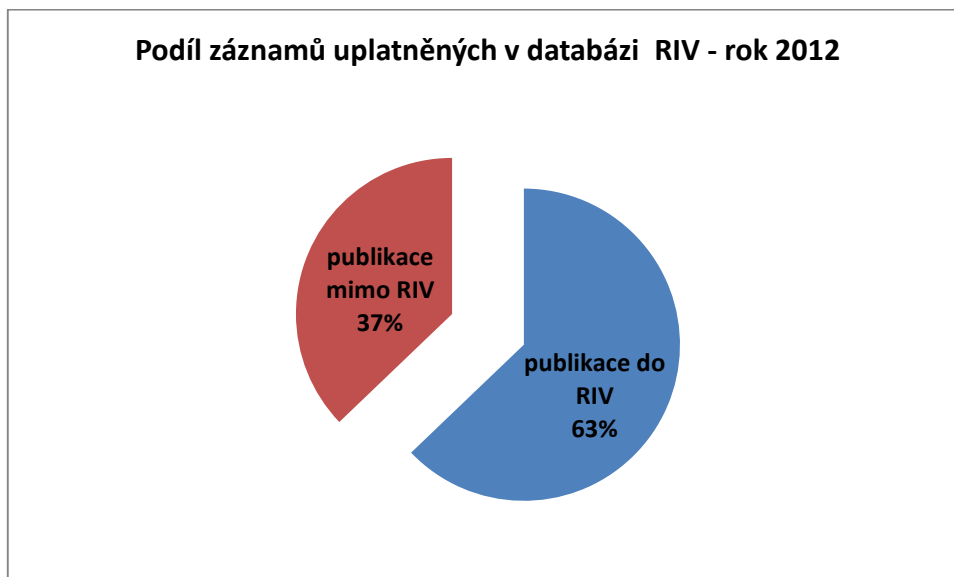
Za poplatky a placené služby bylo na příjmový účet fakulty odevzdáno **481.080,- Kč**.

Prodej kreditů na kopírování	407.202,- Kč
Poplatky z prodlení	63.813,- Kč
Jednorázové vstupy do knihovny	2.980,- Kč
Platba za zhotovení rešerše na objednávku	7.085,- Kč

Speciální službou, určenou interním uživatelům, je evidence publikační činnosti. Kromě správy příslušné databáze, opravy záznamů a předávání údajů nadřizovanému pracovišti, je velká pozornost věnována podpoře autorů příspěvků. Dle jejich individuální potřeby jsou informováni o změnách metodiky hodnocení vědy a seznamováni s praktickými otázkami vkládání záznamů. V roce 2013 bylo poskytnuto 160 konzultací a zaškolení pro práci se systémem OBD.

Vzhledem k časovému cyklu agendy lze zpětně hodnotit výstupy roku 2012, protože sběr záznamů za rok 2013 dosud probíhá. V roce 2012 bylo do systému evidence publikační činnosti vloženo celkem 864 záznamů, z toho 445 článků, 182 kapitol, 76 monografií včetně učebnic, 110 statí ve sbornících a příspěvcích na konferencích a 51 ostatních dokumentů. Do RIV bylo za rok 2012 nahlášeno 543 záznamů. Poměr celkového počtu publikací k počtu

uznaných v RIVu se o 2% zvýšil ve prospěch RIVu. (2012: mimo RIV 37%, RIV 63% 2011: mimo RIV 39%, RIV 61%) Podle grantových agentur bylo 486 pro MŠMT, 6 pro MK, 42 pro GAČR, 9 pro GAAV. Podle literární formy se jednalo o 350 časopiseckých článků, 89 kapitol, 42 monografií, 58 statí ve sbornících a 4 ostatní dokumenty.

Velká pozornost byla v roce 2013 věnována webovké stránce knihovny. V souvislosti s uvedením nového webu fakulty vyvstala nutnost vytvořit takovou stránku knihovny, která bude zpracována nejen ve stejné grafice, ale i funkčně bude splňovat požadavky na moderní a interaktivní web. Základním požadavkem bylo, aby nový web nebyl jenom „nástěnkou“, ale aby kromě informační funkce byl i rozcestníkem, který umožňuje přímý přístup k vybraným službám. Nešlo tedy o pouhou kopii minulého webu ve změněném kabátě, ale o kvalitativně nový nástroj. To si vyžádalo úzkou spolupráci s tvůrci fakultního webu a spoustu pracovního času nejen pro formulaci požadavků, ale i pro plnění nové struktury obsahem. Novým rysem webu knihovny je nejen jednotný vzhled s fakultní stránkou, ale zejména posílení interaktivních prvků (online formuláře pro akviziční návrhy, objednávky rešerší a MVS) a získání nového prostoru pro prezentaci akcí knihovny. Z původní verze webu byla převzata anketa jako forma zpětné vazby ze strany uživatelů. V loňském roce se devíti anket, vztahujících se většinou ke službám knihovny, zúčastnilo celkem 1007 respondentů. Nové logo knihovny, které vzniklo při tvorbě webu, se stalo základem pro jednotnou grafickou úpravu propagačních materiálů knihovny.

Nová webová stránka byla uvedena do provozu 3.9.2013

Návštěvnost webu je sledovaná nástrojem Google Analytics, stejně jako i návštěvnost oborové brány Právo.

	Web	Brána Právo
Počet návštěvníků	24.878	2.409
Návštěvy	63.146	3.647
Zobrazení stránek	170.377	12.737
Počet stránek na návštěvu	2,70	3,49
Procento nových návštěv	35,0%	64,4 %
Procento vracejících se	65,0%	35,6%

Velkým tématem roku 2013 bylo pro knihovnu posílení informovanosti uživatelů o nabídce služeb a rozšíření možnosti komunikace s nimi. Kromě nového webu se jako velmi dobrý nástroj osvědčil Facebook, který umožňuje neformálním způsobem informovat o novinkách, a zároveň dovoluje získávat okamžitou zpětnou vazbu. V roce 2013 se počet přátel knihovny zvýšil přibližně o 600, stav ke konci roku 2013 byl 1601.

Pro lepší propagaci knihovny bylo rozhodnuto necílit pouze na studenty a učitele fakulty, ale využít všech možností k prezentaci knihovny, ať již směrem k potenciálním uživatelům, nebo k odborné veřejnosti. I v roce 2013 se pracovníci knihovny PhDr. Čumpl a PhDr. Hartmanová účastnili výuky v akreditovaných předmětech HV 5070 Právní informační systémy a HV1956 Základy akademického psaní. Nově byly koncipovány úvodní exkurze pro posluchače prvního ročníku a ČŽV, o které byl v posledních letech ustupující zájem. Byla navázána spolupráce se studentským spolkem ELSA, který zařadil prohlídku knihovny do programu provádění nováčků fakultou. Průvodcům byla poskytnuta instruktáž a tištěné materiály. Pro případné další zájemce připravila knihovna osm dodatečných termínů, kterých se zúčastnilo 46 lidí. Knihovna se též podílela na přípravě Juristické bojovky, kterou organizoval studentský spolek Juristi. Taktéž se knihovna prezentovala i v mimofakultní sféře, např. exkurzí pro studenty gymnázia Opatov, nebo přednáškou o oborové bráně Právo pro Jednotu českých právníků (14.3.). V odborné knihovnické komunitě o sobě dala knihovna vědět exkurzí pro členy pražské pobočky Svazu knihovníků a informačních pracovníků (20.11.), nebo představením oborové brány Právo na semináři o oborových informačních branách (PhDr. Hartmanová 17.12.). Po letech se knihovna Právnické fakulty UK znovu stala školícím pracovištěm pro knihovnické školy. V roce 2013 zajistila školní praxi pro 1 studentku Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK a 1 studentku střední knihovnické školy Brno.

3. Prostorové a technické vybavení

Prostor knihovny se proti minulým letům nezměnil. V letních měsících byla provedena výmalba a výměna podlahových krytin v kancelářích knihovníků v 1. suterénu a v zasedací místnosti. V souvislosti se stavbou šaten pro posilovnu, byla přesunuta část knihovního fondu do jiného prostoru. Otázka knihovních skladů jako celku zůstala i v roce 2013 nevyřešena.

Osvědčilo se umístění vstupních turniketů ve vchodu do knihovny. Během roku 2013 nebyla hlášena žádná krádež odložených osobních věcí z úložných skříněk.

4. Personál

Pracovní tým knihovny tvoří 14 pracovníků v hlavním pracovním poměru, z toho 6 absolventů vysoké školy a 8 absolventů střední školy. V roce 2013 nedošlo k žádným personálním změnám a celý pracovní kolektiv se jevil jako dlouhodobě stabilizovaný. V návaznosti na své pracovní náplně se jednotliví knihovníci seznamovali s novinkami v oboru. Uvnitř knihovny probíhala různá školení a instruktáže jako např. možnosti nového webu knihovny, oborová brána Právo, repozitář VŠKP, nové elektronické informační zdroje. Kromě toho se zaměstnanci knihovny zúčastnili během celého roku řady odborných akcí: Konference Inforum, Knihovny současnosti 2013, Archivy, knihovny a muzea v digitálním světě, semináře k e-knihám, centrálnímu portálu knihoven, oborovým informačním branám, technikám rešeršních služeb a informačnímu vzdělávání uživatelů.